

การวิเคราะห์ไดอารีออนไลน์ : www.catcha.co.th

นางสาวปิยนตร ชาวโต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-175-467-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- 5 ต.ก. 2548

I21654141

ONLINE DIARY ANALYSIS OF WWW.CATCHA.CO.TH

Miss Piyanate Khaoto

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-17-5467-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์ไดอารี่ออนไลน์ : www.catcha.co.th

โดย

นางสาวปิยนตร ชาวโต

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กั้นภัย)

ปิยนตร ชาวโต : การวิเคราะห์ไดอารีออนไลน์ : www.catcha.co.th. (ONLINE DIARY ANALYSIS OF WWW.CATCHA.CO.TH) อ. ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ, 166 หน้า. ISBN 974-17-5467-1.

การวิเคราะห์ไดอารีออนไลน์ : www.catcha.co.th เป็นการวิจัยคุณภาพ ที่ใช้การพรรณนาวิเคราะห์ประกอบการอ้างอิงตัวอย่างไดอารีออนไลน์จากเว็บไซต์ www.catcha.co.th เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ประกอบการสัมภาษณ์กับผู้บันทึกไดอารีออนไลน์ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายคือ 1. เพื่อที่จะศึกษาถึงลักษณะของไดอารีออนไลน์ 2. เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างรูปแบบการใช้ไดอารีออนไลน์กับไดอารีแบบเดิม 3. เพื่อศึกษาบทบาทของไดอารีออนไลน์ที่มีต่อผู้บันทึก และ 4. เพื่อศึกษาความหมายที่ซ่อนอยู่ใน"การเล่าเรื่อง" และ"เรื่องที่เล่า" ผ่านไดอารีออนไลน์ นั้นมีอะไรบ้าง อย่างไร และเกี่ยวข้องกับผู้บันทึกอย่างไร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะของไดอารีออนไลน์มีการผสมผสานระหว่าง สมุดบันทึก กระดาษข่าว และห้องสนทนา โดยมีลักษณะ 2 ลักษณะคือ ลักษณะทางกายภาพ มีพื้นที่ที่เป็นส่วนเฉพาะเจ้าของไดอารีใช้และส่วนที่แชร์ร่วมกับผู้อื่น ลักษณะด้านเนื้อหา ปรากฏอยู่ 2 ลักษณะ คือ เป็นส่วนตัว และเรื่องทั่วไป ซึ่งเรื่องราวที่จะเล่าในไดอารีออนไลน์จะต้องเป็นเรื่องที่ไม่เป็นส่วนตัวมากเกินไปและเป็นเรื่องที่น่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
2. รูปแบบการใช้ไดอารีออนไลน์ของผู้บันทึก มีวัตถุประสงค์เพื่อบันทึกเรื่องราวของความรัก, เรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวัน, เรื่องราวที่จะช่วยให้ปรับปรุงข้อผิดพลาดในการใช้ชีวิต, เรื่องความคิดเห็นส่วนตัวที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและเรื่องที่ต้องการ "ระบาย" ไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือด้านลบทั้งต่อตนเองและผู้อื่น โดยมีการบันทึกทุกวัน และการบันทึกเฉพาะวันที่สำคัญ รูปแบบการใช้เหมือนกับการใช้สมุดบันทึก คือ เพื่อการ "ระบาย" แตกต่างกันที่ "เนื้อหา" ที่เลือกบันทึกลงไป โดยที่เรื่องที่เป็นส่วนตัวมาก เป็นความลับมากจะยังคงบันทึกไว้ในสมุดบันทึกหรือเก็บไว้ในใจไม่เผยแพร่ในรูปแบบใดเลย
3. บทบาทของไดอารีออนไลน์ สำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ตไดอารีออนไลน์นอกจากเป็นพื้นที่เพื่อการ "ระบาย" แล้ว ยังเป็นพื้นที่ของการสมาคม ปรึกษาหารือ, บอกเล่าประสบการณ์, เก็บความลับ ตลอดจนสนองตอบจินตนาการของผู้บันทึกในการสร้างตัวตนและสร้างเรื่องราวต่าง ๆ ที่ช่วยผ่อนคลายและปลดปล่อยความต้องการของผู้บันทึก
4. ความหมายที่ปรากฏอยู่ในไดอารีออนไลน์ มนุษย์ต้องการให้ผู้คนในสังคมยอมรับ ต้องการเป็นผู้นำทางความคิด ต้องการให้มีผู้คนรับรู้สิ่งที่ตนประสบ ทั้งเรื่องดีใจ เสียใจ ภูมิใจ แต่เมื่อมีน้อยคนที่จะสนองความต้องการนี้ได้ อย่างเต็มที่และมีเทคโนโลยีที่เข้าถึงคนได้กว้างขวาง และเป็นพื้นที่ที่ยอมรับรู้ในเรื่องที่ต้องการเล่าอย่างไดอารีออนไลน์ผู้คนจึงนำชีวิตส่วนตัวมาเปิดเผยในพื้นที่ส่วนรวมอย่างเสรี

ภาควิชา...การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่อนิสิต..... K. Pixavate
สาขาวิชา...การสื่อสารมวลชน.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา 2547.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4485232828 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: DIARY / ONLINE / INTERNET / CATCHA

PIYANATE KHAOTO : ONLINE DIARY ANALYSIS OF WWW.CATCHA.CO.TH. THESIS

ADVISOR : ASSOC.PROF.KARNJANA KEAWTHEP, Ph.D., 166 pp. ISBN 974-17-5467-1.

Online Diary Analysis is quality research which uses the composition of analytical description and online diary example reference from www.catcha.co.th as a tool in analysing by gathering information from the website and online diarists interview. The analysis objectives are : to study the online diary characteristics, to analyse the difference between using online diary and normal diary, to study the role and function of online diary upon the diarists, to study what the hidden meanings in "narration" and "stories narrated" through online diary are, and how they relate to diarists.

What found from the result of this research are

1. The Character of Online Diary is the combination of diary, web board and chat room which has two characters: physical character with the diarists' private sphere and the public sphere, the other is the content that appears in two types-private and general which the apparent stories told in Online Diary must not be too private and should be useful to other people.

2. The Objective of Online Diary used by diarist is for recording the stories of romance, daily life, stories which are helpful in improving way of life, private idea which is probably useful for others and the stories that are intended to be presented either positive or negative to the diarist himself or others. Those stories are daily recorded and recorded only special days. The form of Online Diary is similar to that of a diary that is for presenting. The difference is the contents that are chosen to be recorded. The one which are more private or more secret are still never recorded in a diary or kept in mind, not present in any form of diaries.

3. The Role of Online Diary for internet users beside the role as the sphere for presenting feeling are also the sphere of society, discussion, experiences launching, secret holder and the reaction to the diarists' imagination in creating features and identity which are helpful for diarists' relaxation and launching their various needs.

4. The Meaning appears in Online Diary. Humans want to be accepted by society, want to be the leaders and want others to know what they have passed both good and bad sides. Few can serve those wants. When technology like Online Diary plays role wildly and offers the sphere which accepts the things wanted to be told, people are enable to present their private life in public sphere freely.

Department...MASS COMMUNICATION... Student's signature..... *K. Piyate*.....

Field of study...MASS COMMUNICATION. Advisor's signature..... *Karnjana Keawthep*.....

Academic year 2004.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เปรียบเสมือนความสำเร็จครั้งมหากาฬในชีวิตข้าพเจ้า แต่คงจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมิได้หากไม่ได้รับความกรุณาช่วยเหลือของ รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาแก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสมบูรณ์ ,รศ.ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ และ รศ.สุธี พลพงษ์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.กิตติ กันภัย ที่ให้ความกรุณาสละเวลาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสี่ท่านด้วยความเคารพ อีกทั้งคุณอาจารย์ที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าชั้นเรียนด้วยทุกท่าน

สมาชิก บริษัท แคทชา ดอท คอม (ประเทศไทย) จำกัด, สมาชิกไดอารีออนไลน์ จากรุ่นแรกจนกระทั่งปัจจุบัน ที่เป็นทั้งกำลังใจและผู้ให้ข้อมูลที่ตีมาโดยตลอดและไม่เกียจงอน พี่น้องที่บริษัท เอ็มเว็บ (ประเทศไทย) จำกัด ที่ไม่ปล่อยให้ไดอารีออนไลน์ล่มสลายไป ขอขอบคุณพี่จ๊อบ ปิยะพงษ์ ป้องภัย ที่เห็นคุณค่าของทุกตัวอักษรและความรู้สึกที่เกิดขึ้นในสังคมไดอารีออนไลน์ ขอขอบคุณพี่ ๆ ในทีม web development ทุก ๆ คนที่เป็นกำลังใจ และเป็นกำลังกายทำงานในเวลาที่ไม่ได้อยู่ที่บริษัท

เพื่อน ๆ MC11 ที่เป็นกำลังใจให้กันและกันมา ขอขอบคุณพิเศษสำหรับ นุช, จอย และอคม ที่เป็นห่วงและไม่เคยทิ้งกันมาโดยตลอด ขอขอบคุณน้องชะและน้องเน้น ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่องานกับคณะและบัณฑิต ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในคณะที่เกี่ยวข้องที่มีน้ำใจดีทุกท่าน โดยเฉพาะพี่ปู ที่คอยให้คำปรึกษาในด้านตารางเวลาอยู่เสมอ

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อเสนต์ ชาวโต บิดาของผู้วิจัยที่มีส่วนผลักดันสำคัญทั้งด้านกำลังทรัพย์และกำลังใจจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้ คุณแม่ดารณี ชาวโต,น้องชาย ที่เข้าใจความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้บ่อยทั้งด้าน อารมณ์ สังคม และจิตใจ ของผู้วิจัย ณ ขณะที่ทำวิทยานิพนธ์ รอยยิ้มจากลิซ่า หลานสาวที่ทำให้หายเครียดไปได้เสมอ ทุกความเป็นห่วง เป็นใย จากครอบครัวของข้าพเจ้า และที่ไม่สามารถลืมได้เลยคือกำลังใจและกำลังแรงสำคัญจากคุณไอ้ ธาณี เต็มบุญศักดิ์ ที่คอยอยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามนำวิจัย.....	14
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	14
ขอบเขตของการวิจัย.....	15
ข้อสันนิษฐานเบื้องต้น.....	15
นิยามศัพท์.....	15
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	18
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี.....	19
แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ (CMC - Computer Mediated Communication).....	21
แนวคิดเรื่องการสื่อสารภายในตัวบุคคล (Intrapersonal Communication)	24
แนวคิดเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคล (Interpersonal Communication)	25
- การสื่อสารระหว่างบุคคล (Intercommunication)	25
- การดึงดูดใจระหว่างบุคคลและการดำรงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interspersonal, Attraction And Relational Maintenance)	30
แนวคิดเรื่องพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัว (Public Sphere and Private Sphere).....	32
แนวคิดเรื่องความเป็นตัวตน (Self)	34
- การนำเสนอตน (Self Presentation)	37

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การเปิดตนเอง (Self-Disclosure)	38
แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (Narrative)	40
แนวคิดเรื่องจิตวิทยาสังคม (Social Psychology)	43
- แนวคิดทางสังคมของ Goffman.....	44
- Social presences.....	45
แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิเคราะห์	45
- แนวคิดเกี่ยวกับการจูงใจ (Motivation)	50
- กลไกในการป้องกันตัว (Defense Mechanism)	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
หน่วยของการวิเคราะห์ (Unit of Analysis)	54
กลุ่มตัวอย่าง (Sample) และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
การนำเสนอผลการวิจัย.....	56
บทที่ 4 ผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของไดอารีออนไลน์.....	58
ลักษณะของไดอารีออนไลน์.....	58
- ลักษณะทางกายภาพ.....	58
พื้นที่สำหรับแสดงรายละเอียดของผู้บันทึก.....	61
พื้นที่สำหรับแสดงรายละเอียดของการบันทึก.....	62
พื้นที่สำหรับให้ผู้อ่านได้แสดงความคิดเห็นกับเนื้อความที่ได้อ่าน หรือ ข้อ เสนอแนะ.....	66
- ลักษณะด้านเนื้อหา.....	70
ลักษณะของเรื่องที่เล่า.....	71
ลักษณะของการเล่าเรื่องผ่านไดอารีออนไลน์	79
การศึกษาความหมายที่ซ่อนอยู่ในเรื่องราวที่ปรากฏ.....	90

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบของไดอารีออนไลน์.....	110
วัตถุประสงค์ของการใช้ไดอารีออนไลน์.....	110
โอกาสที่จะใช้ไดอารีออนไลน์.....	113
การเปรียบเทียบรูปแบบการใช้งานไดอารีออนไลน์กับการใช้สมุดบันทึก.....	115
บทที่ 6 บทบาทและหน้าที่ของไดอารีออนไลน์ที่มีต่อผู้บันทึก.....	120
ศึกษาข้อมูลที่ปรากฏอยู่บนเว็บไซต์.....	120
ศึกษาข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้บันทึก.....	126
บทที่ 7 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	132
สรุป.....	132
อภิปรายผล.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	150
ข้อจำกัดในการทำวิทยานิพนธ์.....	151
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย สำหรับผู้ใช้งาน และผู้พัฒนาเว็บไซต์ดังต่อไปนี้.....	151
รายการอ้างอิง.....	153
ภาคผนวก	155
- ตัวอย่างข้อมูลที่จัดเก็บจากการสัมภาษณ์ผู้บันทึก Online Diary.....	156
-Online Diary Categories System.....	159
-คำถามที่ใช้ถามผู้บันทึกเพื่อการวิจัย.....	163
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	166

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 1	สรุปลักษณะของการสื่อสารผ่านไดอารีออนไลน์ตามกรอบ S-M-C-R	6
ตารางที่ 2	แสดงความแตกต่างระหว่างการบันทึกไดอารีแบบปกติและไดอารีออนไลน์ที่ สังเกตได้ในเบื้องต้น.....	9
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบการสื่อสารที่เกิดขึ้นในไดอารีออนไลน์ กระดานข่าว (Web Board) และห้องสนทนา (Chat Room).....	13
ตารางที่ 4	แสดงมาตราการ 5 ประการ และลักษณะ 5 ประการของการสื่อสารระหว่าง บุคคลระหว่าง Dean Barnlund และ Frank Dance & Carl Larson	29
ตารางที่ 5	แสดงตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงกับความหมายที่แฝงอยู่ในเรื่องราวที่เล่า	41
ตารางที่ 6	แสดงลักษณะของความต้องการแบบต่าง.....	49
ตารางที่ 7	แสดงลักษณะของไดอารีออนไลน์ที่สัมพันธ์กับสมุดบันทึก กระดานข่าว และ ห้องสนทนา.....	60
ตารางที่ 8	แสดงการวิเคราะห์ความหมายที่ซ่อนอยู่ผ่านเรื่อง que เลือกมาแล้ว	91
ตารางที่ 9	เปรียบเทียบองค์ประกอบในการเล่าเรื่องของละครกับไดอารีออนไลน์.....	104
ตารางที่ 10	แสดงองค์ประกอบในการเล่าเรื่องของละครกับไดอารีออนไลน์ที่ยกมาเป็นตัว อย่าง.....	107
ตารางที่ 11	เปรียบเทียบการใช้ไดอารีออนไลน์กับสมุดบันทึกที่ใช้เพื่อบันทึกเรื่องที่เป็น ความลับหรือเป็นเรื่องส่วนตัว.....	116
ตารางที่ 12	แสดงการวิเคราะห์ความหมายที่ซ่อนอยู่ผ่านเรื่อง que เลือกมาแล้ว	142

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 1	เว็บไซต์ keng.com ในปัจจุบัน	4
ภาพที่ 2	เนื้อหาที่ปรากฏของเว็บไซต์ keng.com ที่สามารถค้นเจอ.....	4
ภาพที่ 3	หน้า home page ของ catcha.co.th	15
ภาพที่ 4	แสดงภาพที่ปรากฏเป็นเคลื่อนไหวแทนตัวผู้บันทึก.....	61
ภาพที่ 5	แสดงภาพตัวอย่างของภาพแทนตัวที่เป็นภาพถ่าย.....	61
ภาพที่ 6	แสดงภาพตัวอย่างของภาพแทนตัวผู้บันทึกที่เป็นภาพที่สร้างขึ้น.....	62
ภาพที่ 7	แสดงตำแหน่งของชื่อไดอารีและหัวข้อประจำวันของไดอารีออนไลน์ที่ ปรากฏบนหน้าไดอารีออนไลน์.....	64
ภาพที่ 8	แสดงภาพตัวอย่างของภาพประกอบประจำวันที่เป็นภาพถ่าย.....	65
ภาพที่ 9	แสดงภาพตัวอย่างของภาพประกอบประจำวันที่เป็นภาพจินตนาการ สัญลักษณ์ หรือล้อกับความเป็นจริง.....	65
ภาพที่ 10	แสดงส่วนประกอบต่างๆของกระทู้.....	68
ภาพที่ 11	แสดงส่วนประกอบต่างๆของไดอารีที่เป็นกรณีศึกษา.....	69

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
แผนภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบในกระบวนการประกอบสร้างความหมาย.....	41
แผนภาพที่ 2 แสดงประเภทของเรื่องที่เล่า.....	42
แผนภาพที่ 3 แสดงประเภทของผู้เล่า.....	42
แผนภาพที่ 4 แสดงการพัฒนาเรื่องราวที่เกิดขึ้นในลักษณะของการเล่าเรื่อง.....	42
แผนภาพที่ 5 แสดงการเข้าสู่สังคมออนไลน์ของผู้บันทึกผ่านสื่อออนไลน์.....	43
แผนภาพที่ 6 แสดงลักษณะของจิตที่มีผลต่อการบันทึกไดอารีออนไลน์และลงบันทึกข้อ เสนอแนะ.....	45
แผนภาพที่ 7 ภาพแสดงตัวอย่าง ทิศทางการ ลงบันทึกข้อเสนอนแนะ(comment) ใน ไดอารีออนไลน์.....	48
แผนภาพที่ 8 The framework of online diary analysis	52
แผนภาพที่ 9 ภาพจำลองรูปแบบประชากรของไดอารีออนไลน์	53